

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înscris în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra“

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Temeiul este Evanghelia

Un popor ca să fie mulțumit și fericit și să poată înainta în toate cele bune și folositoare, nu de ajuns să fie liber, în țara lui stăpân peste tot pământul lui, sub o singură cârmuire națională, ci mai trebuie ca toate clasele lui sociale, toate tagmele, să aibă o viață mulțumită, să fie bine împărțită dreptatea între ele. Alături de dreptatea națională trebuie să stea dreptatea socială și să meargă mână în mână.

Temeiul și îndepulul dreptății sociale între oameni, în viața neamurilor, este Evanghelia Mântuitorului. Ea a semănat mai întâi în inima oamenilor adevărul că toți sunt fiii aceluiaș Părinte ceresc, că sunt frați între ei, și singuraticii și popoarele lumii, că ei, prin urmare, sunt datori să trăiască frățește împreună. Mântuitorul a arătat mai întâi că legătura între om și om, între neam și neam, este legea și porunca iubirii deaproapelui. Iar porunca iubirii cere o cât mai bună împărțire a bunurilor lumii și a dreptății între oameni și popoare, ca între frați.

Înainte de venirea Mântuitorului pe pământ legea iubirii și a dreptății nu era cunoscută. Cel care impila pe cel slab, cel avut pe cel sărac și li se părea că acesta este un lucru firesc și ceva bun și săsat chiar de zei. Și popoarele cele mai înaintate în cultură, egiptenii, babilonenii, grecii și romanii, erau sclavi cumpărați cu bani în târguri, cum se cumpără vitele, sau pe care îi moșteneau din tată în fiu. Aveau drept de viață și de moarte asupra fraților lor, ca și asupra animalelor lor din jurul casei. Oamenii nu era pedepsit pentru că își ucidea sclavul sau băta.

Evanghelia a propovăduit dela început că toți oamenii sunt liberi și frați, dar multe veacuri propovăduirea Bisericii a fost zadarnică. Când a putut înmăia întrucâtva pe greci și pe romani, și cei cari se încreștinau dădeau libertate sclavilor lor, au început năvălirile popoarelor barbare, care deasemenea aveau sclavi, și au trebuit multe veacuri de evanghelizare până s'a șters sclăvia, sau mai bine zis s'a mai ușurat schimbându-se în iobăgie, până înainte cu o sută de ani, când s'a șters și iobăgia.

Neamurile lumii au primit cu greu porunca și legea iubirii, care sunt la temelia dreptății sociale. Dar fără Evangheliie nu ar fi ajuns niciodată să meargă grelele nedreptăți ale trecutului.

Acesta e un adevăr istoric. Și lucru uimitor este că de vreo sută și ceva de ani toți reformatorii și legiuitorii dreptății sociale, arată Evanghelia și Biserica potrivnică unei mai bune împărțiri a dreptății între oameni și între clasele sociale, deși ei însșiși au ajuns la cunoștința dreptății sociale din învățătura Evangheliei despre legea iubirii. Ei zic, mereu și azi, că Biserica ține cu cei avuți, cu cei puternici. E ca și când un copil crescut mare n'ar mai vrea să mai știe că mamă-sa i-a dat viață, și o blastă și o prigonește.

Nu-i legiuitor pe lume, nici socialist, nici naționalist, să încerce a face atâta dreptate pe pământ câtă poruncește Evanghelia și Biserica creștină. Nenorocirea e că oamenii și neamurile nu ascultă învățătura creștină. Și mai ales nu ascultă chiar

Puterea credinței la neamul nostru

Insemnăm aici un fapt pe care l-am auzit dela oameni vrednici de toată încrederea, din diferite regiuni ale românismului. Poporul nostru, în frunte cu preoții lui, se roagă foarte mult pentru biruința dreptății românești. Se fac și liturghii, se cântă Paraclisul și Acatistul Maicii Domnului, se țin posturi și ajunuri, în acest scop. Neamul întreg e unit într'o rugăciune fierbinte către Cel atotputernic și crede cu tărie în ajutorul Lui.

Cine e în frunte și-i întrece pe toți prin credință și rugăciune este însă femeia, creștină română. Sunt sate cu femei creștine care pun de-o parte grâul pentru prescuri și parastase și pe fiecare boabe zic un Tatăl nostru sau o Născătoare și pe urmă îl macină separat

și când fac aluatul, până dospește, se roagă necurmat, unele în genunchi. Și apoi duc prescura la biserică pentru un singur scop: Să ajute Dumnezeu dreptății neamului, să-și vadă iarăși țara cum a fost.

Altele postesc și ajunează anumite zile pe săptămână în acelaș scop. Nu cer pentru ele nimic, cer pentru neamul întreg.

Mărturisesc că știrea aceasta ne-a mișcat până la lacrimi. Mai ales că rugăciunea se înalță din tot cuprinsul Ardealului și nimeni nu o poate împiedeca. Ea se înalță mut din inimi către Cel atotputernic. Este nespuse de înduieșetor acest fapt și o dovadă de puterea credinței la poporul român și mai ales la femeia română.

Pentru femeile lipsite de credință și chiar păgânești de azi, stăruința în rugăciune a femeii române poate părea unora, celor cari nu mai cred, o pierdere de vreme, ba chiar o superstiție o credință deșartă, de popor rămas în urmă. Cum să mai ceri azi dreptate prin rugăciune când e lucru obișnuit să birue cel mai tare, ori are dreptate ori nu are?

Nu e poporul românesc un popor înapoiat? Nu! Este numai un popor în care trăiește viu credința creștină. Și femeile lui de azi sunt în vechea tradiție românească. Ele sunt păstrătoarele ei în ce avea mai bun. Căci știut este cum domnii și boerii români de pe vremuri nu plecau la oaste fără rugăciune și nu câștigau o biruință fără a înalța o biserică.

Tăria lor a mai fost, simțită în cursul istoriei noastre sbuciumate, când s'au adus legi de stăpânitori în care se porunca „Iar popii valahi să nu afurisească“.

Nu afurisesc ci se roagă creștinește pentru biruința dreptății.

Săptămâna Olteniei

În zilele acestea, s'a deschis, la Craiova, săptămâna Olteniei. S'a făcut acest lucru cu gândul de a se arăta ce are mai frumos și mai românesc în ea, această bogată provincie a noastră.

Din prilejul acestei frumoase manifestații românești, s'a ținut, la Craiova și adunarea generală a căminelor culturale din întreaga țară. În ședințele acestei adunări s'au desbătut lucruri însemnate, privind ridicarea culturală a satelor noastre.

....

Drepturile noastre asupra Basarabiei și Bucovinei

Sunt drepturi vechi și sfinte. Pământul Basarabiei și al Bucovinei este pământ românesc, moștenire din străbuni. Întotdeauna noi am ținut să ne arătăm drepturile asupra acestui pământ, să luptăm cu aceia care au încercat să ni-l ia. Despre dreptul nostru asupra Basarabiei și Bucovinei au început să-și dea seama și străinii. Astfel, un mare ziar elvețian arată dreptul nostru de a stăpâni aceste provincii, care sunt românești și unde locuiesc peste patru milioane de Români.

Către Ardeal

*La tine arpiază dorința-mi arzătoare
Pământ cu văi mănoase, cu munți încoronat;
Și cugetele-mi vie fantasma-mi sburătoare
La tine năzuiește, azi zboară ne'ncetat.*

*Era timp când Românul bătut de cruda soarte,
Gemea în ceața deasă de lume părăsit;
Gemea'n suspine-amare, ca cei ce trag de moarte;
Speranță de 'nviere pușini au mai nutrit.*

*Și iată zeul tare, ființă nefinită
De-atâta plâns și lacrimi amare 'nduioșat,
A întonat: „destul e! Acest popor merită
O soartă mai ferice, un timp mai luminat!“*

*Cuvântul răsunase! și-al gintei mele soare
În manta sa de aur pe cer a apărut;
Sub aripe de vultur, puternic lucitoare
Trăește-o eră nouă acest popor căzut.*

*Ardealule, frumoase! La tine-acum jintește
Privirea de speranță a 'ntregului popor;
Arată dar la lume, că sânul tău nutrește
Fii demni de un lucinte, de-un dulce viitor.*

*Voi Ardeleni acuma, pășiți cu toți 'nainte!
Pășiți într'o unire, la lume dovedind,
Că pieptul vostru astăzi de-un dor numa s'aprinde;
„De-a ferici poporul ce azi e pătimind!“*

*Așa numele voastre în dulce suvenire
Etern vor să trăiască pe-acest străbun pământ,
Și o! ce mândru este, și-atunci, a viețuire,
Când corpul se preface cenușe în mormânt,*

Lepturariu românesc, de Arune Pumnul, Viena 1862.

JUSTIN POPESCU

acea cari vorbesc de o mai bună dreptate socială. Căci aceasta nu poate fi întemeiată pe ură și răzbunarea de clasă cum învață ei, ci numai pe porunca Evangheliei, a iubirii deaproapelui și a frăției între oameni.

Ion Agârbiceanu

Pe urmele Domnului

Bogăția și sărăcia

Averea, bogăția, este desigur unul dintre bunurile vieții, altfel n'ar alerga toată lumea după ea nici nu ar putea fi mulțumit cel ce adună avere. Ne-siguranța zilei de mâine, frica de a nu avea ce mânca, unde te adăposti sau cu ce te îmbrăca, tu și ai tăi, este una din poverile cele mai grele ale vieții. Și e o rușine pentru omenire să mai fie oameni sănătoși și harnici care totuși să nu aibă asigurat traiul zilei de mâine.

Totuși, unora li se pare că Evanghelia disprețuiește averea cu bogățiile și condamnă pe cei avuți. Unii au atacat și mai atacă creștinismul, chiar pentru că el vorbește împotriva acestui bine de căpetenie al vieții de a avea tot ce-ți trăbuește și chiar mai mult decât aceasta. Ne spune însuși Mântuitorul că mai ușor trece funia corăbiei prin urechile acului decât bogatul în împărăția lui Dumnezeu? Nu spune El pilda din Evanghelia de azi cu avutul care merge în iad și cu Lazăr cel sărac, care după moarte merge în rai? Nu răspunde Avram avutului ce se tortura în muncile iadului: „Aduși aminte că ai luat cele bune în viața ta, iar Lazăr cele rele? Deci, acum, acesta eacă se mângăie iară tu te chinuiești.“

S'ar părea, deci, că cei ce atacă creștinismul pentru bogății au dreptate. S'ar părea că, după Evanghelia, cei avuți să se bucure pe pământ într-o viață trecătoare, iar cei săraci să sufere aici, și să se bucure dincolo de fericire vecinică, întocmai ca avutul și Lazăr cel sărac din Evanghelia. În felul acesta bogăția ar fi osândită iar sărăcia preamărită de Legea lui Hristos. Sau că ar fi o lege ca cei avuți să meargă în iad iar cei săraci în rai,

Oricare creștin știe însă că nu aceasta este învățătura cea adevărată creștinească despre bogăție și sărăcie. Nu toți avuții se osândesc și nu toți săracii se mântuesc.

Evanghelia nu condamnă bunul vieții care este bogăția decât atunci când ea robeste cu totul pe om cu grijile și plăcerile ce le poate da, încât omul nu-și mai aduce aminte de sufletul său până trăește ci se cufundă în toate păcatele, sau ajunge atât de zgârcit, încât nu-l lasă inima să ajute pe nimeni. Se osândește numai avutul care, ca cel din Evanghelia, „se îmbracă în purpură și vison și se veselește în toate zilele luminat“, uitând să dea săracului o bucată de pâine, și lăsându-l, ca pe Lazar, să adune sfârmiturile ce se dau cânilor.

După Evanghelia, și avuția o dă Dumnezeu când se câștigă pe cale cinstită. Dar omul avut trebuie să știe că nu-i stăpânul ci numai chivernisorul avuției sale. El să folosească cât îi trebuie din ea pentru un trai cinstit și cumpătat, și cu ce-i rămâne să ajute și pe altul. Dacă face așa, să fie oricât de avut, și poate ajunge în rai.

Dupăcum si omul sărac, care are numai o capră, poate ajunge în iad, dacă ține la capra lui așa de mult încât e gata să facă moarte de om pentru ea, sau săracul care blastă mă mereu și pis-muiește de moarte pe cel avut care nu i-a făcut lui nici un rău. Avut, bogat, păcătos, care nu poate ajunge decât în iad, e numai omul care e robul averii lui, chiar când această avere nu ar fi decât un ac.

PĂRINTELE ION

Tăcere, unire și muncă.

Calendarul săptămânii Luna Noembrie

Dum. 23-a după Rusali, gl. 2, v. 8		VREMEA
Luni	1 SS. Cosma și Dam.	(după calendarul de 150 de ani)
Marți	2 Muc. Achindin	
Mierc.	3 Muc. Acheptima	Dela: 1-4 frig, nor și ceață,
Joi	4 Cuv. Ioanichie	5 bine, la 7 mai cald, 8-13
Vineri	5 Muc. Galaction	vânt și ger uscat, 14 mai
Sâmb.	6 Pavel Arch. Țar.	cald, iar noaptea zăpadă,
Duminică	7. S. 33. M. Melet.	15-22 tot frig, 23-24 nor și
		vânt, 25 zăpadă, 26 fur-
		tună cu vânt, 27-28 ză-
		padă și vânt, 29-30 sen'n.
Dum. 24-a după Rusali gl. 4, v. 10		

ZODIACUL

Oamenii născuți în luna Octombrie (zodia Săgetarului) sunt bine făcuți, energici, iubitori de a trăi în aer liber. Născocitori, cu mult simț de dreptate și cu respect față de legile țării, deaceia sunt potriviți pentru locurile de răspundere și conducere. Bărbații născuți în această zodie nu se lasă niciodată învinși, iar neizbânda nu-i descurajează. Femeile sunt foarte bune gospodine. Cei născuți în această zodie vor avea multe certuri în familie.

POMENIRI

● 2 Noembrie 1816: A murit Gheorghe Șincai, mare cărturar și apostol al neamului care, luptă dreaptă a luptat și credința a păzit...

● 11 Noembrie 1918: Se încheie armistițiul războiului mondial trecut. Pe când se va încheia armistițiul războiului de azi?

● 16 Noembrie 1816: S'a născut Andrei Mureșanu, care mai târziu avea să devină inflăcărat luptător pentru cauza Ardealului. Andrei Mureșanu a scris Irmosul neamului „Deșteaptă-te Române“, cea mai răspândită cântare patriotică românească, din ultimul veac.

Cinstirea memoriei lui Mihail Eminescu

La București s'a luat inițiativa de a se cinsti memoria și opera aceluia, care a fost poetul Mihail Eminescu. Sărbătorile de pomenire se vor face în ziua de 8 Noembrie a. c. (Sfinții Mihail și Gavril).

Pentru cei necredincioși

Cât de mult greșesc unii din cei ce au ispitit științele și și-au îmbogățit cunoștințele lumii aceștia, fără a le fi miresmuit cu mireasma buneii credințe! Iată ce se povestește despre un om evlavios, care s'a luat la dispută, cu acel mare filosof german, Fichte.

Filosoful, cât era el de filosof, odață, n'a avut alta mai bun de făcut, decât să declare, că el „a se ruga“ nu e nici de cum în stare, că — vezi Doamne — doară copilul trebuie să se roage. Omul în vârstă, n'are decât să voiască. Dar, ce să vezi? La întrebarea filosofului, că oare acel om evlavios este și el de acord, la cele spuse, acela a dat drept răspuns următoarelele cuvinte, care, merită să le scriem adânc în suflet, spre a le avea mereu înaintea ochilor, ca o călăuză sigură în viață, dela care, să nu ne abatem, nici o clipă, dacă e ca să ne urmăm drumul sigur, ducător la mântuire.

Iată care a fost răspunsul: „Domnule profesor, (căci profesor era acel mare filosof), dacă eu mă deștept, dimineața și mă gândesc la toate datoritiile mele, la tot ce am de făcut peste zi și apoi, când îmi dau seamă, de greutatea, și de slăbiciunile mele și cât de mult îmi lipsește răbdarea, dragostea și înțelepciunea, atunci, văd, că nu e alt modru, de a eși din acea dilemă, decât dacă, rog pe Tatăl ceresc, așa: „Doamne ajută-mi!“

Și dacă mă duc la culcare, seara și mă gândesc, la toate când am întrelăsat și greșit, peste zi, apoi, eu nu pot să dorm liniștit, până ce nu mă întorc spre El, ca să-L rog să mă ierte.“

La acestea s'a grăbit să răspundă filosoful: „Domnule Baron, — căci baron era, acel om cuvincios, — mult ași da, să pot fi ajuns și eu, așa de departe ca D-Voastră.“

Și nu peste mult filosoful Fichte, s'a îmbolnăvit, greu, de un tifus, ce l-a luat într'un lazaret, de militari și a și murit, în curând. Și ce să vezi atunci? În testamentul său, tocmai pe acel baron, la designat ca, tutore pentru unicul său fiu. Da, acel baron care spuse, numai acele vorbe. Intru atâta, adică, câștigase încrederea lui. Alăt de mult se furisase acela la inima lui.

Cât n'ar putea învăța de aici, aceia care bârfesc lumea cu îngânfarea lor, ținându-se „Învățați și încrezuți, în știința lor, dar, cari, ar trebui să judece mai bine la cuvintele Apost. Pavel care a spus: „Scris este, că voui prăpădi înțelepciunea celor înțelepți și voui nimici priceperea celor pricepuți“

Preot Gh. Fl. Preșmereanu.

Din sfaturile doctorului Josif

Despre offica gâtlejului

Am scris în numărul trecut al foii despre laringita simplă produsă de răceală, de praf, fum ori împrejuri din afară. Rămâne ca azi să cunoaștem altă formă a ei, cu mult mai grea și mai primejdiosă și care este pricinuită de veșnicul nostru dușman care este bacilul Koch sau microbul tuberculozei.

Știm că offica sau tuberculoza esta o boală melipsitoare care nu atacă numai plămânil, ci și alte organe, ale corpului omenesc. Un astfel de organ, adeseori de această boală primejdiosă, este laringita sau gâtlejul omului și se numește laringită tuberculoasă.

Cum se arată boala

Boala începe pe îndelete cu tuse și cu un străgământ de uscăciune și usturime în gât. Glasul omului se închide, apoi răgușește tot mai rău, până ce abia mai poate vorbi. Tusea se întefește tot mai mult, ea e grea și supărătoare și bolnavul lapadă prin tusă o materie galbenă verzuie, o flegmă, care adeseori este amestecată cu sânge. Durerile în gât devin tot mai mari, răgușala tot mai pronunțată. Iar înghițirea mâncărilor tot mai anevoioasă și împreună cu durerea mari. Pe lângă aceste semne bolnavul slăbește mereu, are flerbînțeli, nu se poate nutri, asudă noaptea și în timpul se prăbușește în cele mai grele suferințe. Tuberculoza gâtlejului, aproape întotdeauna este întotdeauna rășită și de aceea a plămânilor, așa încât lecuirea trebuie făcută deodată pentru amândouă.

Înlăturarea și îngrijirea boala

Cel mai însemnat lucru este ca astfel de bolnav să ajunga cât mai timpuriu în grija și tratamentul medicului sau a spitalului. Boala când se găsește la începutul ei se mai poate vindeca, mai târziu însă nu grija cea mai bună nu mai folosește la nimic. Leacul cel mai bun este, înainte de toate odihna, aerul curat și hrana bună. Astfel de bolnavi trebuie să facă o cură îndelungată de odihnă, în aer liber și trebuie să se hrănească din belsug cu mâncări bune și nutritive. În afară de așeste măsuri, se întrebuițează apoi diferite doctorii prescrise de medic, injecții, ședințe de radiografie și altele, după cum este bolnavul și după cum este de fainată boala.

Vom căuta deci ca în astfel de cazuri să se vindecă cât mai neîntâziat sfatul medicului și să urmărim întocmai cele prescrise, vom avea grije însă și de a fi sănătoși știind bine că boala este melipsitoare și ea poate lua cu ușurință și la ceilalți membri ai familiei.

Bolnavul tuberculos trebuie întotdeauna despărțit de cei sănătoși, cu odaia lui, cu patul, rufăria și cu sezele lui, căci altfel punem în cea mai mare primejdiosă sănătatea întregii familii și mai ales a copiilor.

Dr I. S.

PILDE

(Contra beției)

Sf. Vasile cel Mare a fost chemat la o sfințire de biserică. După terminarea slujbei, împreună cu sfințirea, a luat parte la masa comună. A băut întâiul pahar de vin, tot; pe al doilea pahar, de jumătate; pe al treilea l-a răsturnat pe masă. Meserii îl întrebară: P. Sfinte de ce ai răsturnat paharul cu vin? Sf. Vasile, le-a răspuns: „Dacă nu-l răsturnam, m'ar fi răsturnat el pe mine...“

Cețiți și abonați

„FOAIA POPORULUI“

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

SĂ LUĂM AMINTE!...

AȘTEPTAȚI CALENDARUL ASTREI ȘI AL FOII POPORULUI

Pe când aceste rânduri vor ajunge sub ochii voștri, dragi cetitori, Calendarul „Foi Poporului” se făurește și se altoește cu cel „Astrei” pentru a duce în satele noastre un prețios îndrumător pentru cele trebuincioase vieții de un an.

De aceea, nu vă grăbiți cu cumpărarea de calendare! Așteptați apariția calendarului „Astrei și al Foi Poporului”, care va apărea anul acesta la timp și cu un material dintre cele mai bogate și felurite.

Anul acesta calendarul „Foi Poporului” sau cum se spunea mai înainte „Calendarul Poporului”, împlinește 59 ani. Este deci cel mai vechiu calendar din Ardeal, cu care două generații și mai bine de români ardeleni s'au obișnuit.

*

Nu ne place să amintim dinainte ce va cuprinde Calendarul nostru... Vom lăsa ca, iubiții noștri cetitori, care se vor grăbi cu comandarea și cumpărarea lui să aibă o adevărată mulțumire, că nu s'au grăbit cu cumpărarea altui calendar.

Faptul că în acest an „Calendarul Poporului” se contopește cu „Calendarul Astrei”, cu care va merge de aci înainte într-o nedespărțită frăție de gând și de curat nutremânt sufletesc, va fi o îndestulătoare garanție că satul nostru românesc va avea la îndemână un calendar bun și de mare folos, sub toate raporturile.

De altfel, trecutul atât de frumos al acestui calendar vorbește îndeajuns și ne scutește de a-i mai face reclamă.

„Calendarul Astrei și al Foi Poporului”, care va fi alcătuit de cei mai cunoscuți scriitori populari din Ardeal, se va înfățișa în vechea lui haină, de pe a cărui copertă nu va lipsi icoana mult grăitoare cu cei trei stâlpi ai satului.

Dar, ce înseamnă această icoană, de care unii poate s'au și săturat, văzându-o, an de an, apărând pe paginile întâi ale Calendarului, iar de câteva luni și pe pagina întâia a „Foi Poporului” — chiar și după aceasta a devenit organ al „Astrei”.

În cele de mai jos vom încerca, după mărturisirile celor mai vârstnici, să lămurim taina care îmbracă, pentru unii din cititori, chipul cu cei trei stâlpi ai satului ardelenesc — îmbrăcați tustrei în vechiul nostru port strămoșesc.

Nu e numai o închipuire icoana aceasta, care a făcut ocolul țării, ba a eșit și peste granițe, până în America, Franța, Anglia, Germania, Cehoslovacia, Bulgaria, etc. E o icoană a ceea ce veche cât mai bine de o jumătate de veac. E desprinsă din viața satului românesc de altădată, dar, cu toate acestea, rămâne pururea nouă, interesantă și fermecătoare, încât se învrednicește să treacă, din an în an, cu călindarul, prin lumea satelor noastre, ca o dulce amintire a unor vremi mai bune și de mai adâncă înfrățire între stâlpii satului: preotul, notarul și primarul.

Preotul este părintele Nicolae Răchitean, din Galeș, care a răposat în Domnul în anul 1895... Odihneasă în pace, căci amintirea lui, legată de această icoană, va fi veșnică. Românașul din mijloc, care stă gânditor, cu mâinile în șolduri, așteptând cuvântul preotului, este primarul de pe atunci, al comunei Galeș, Ion Popa, stăpânul casei, în fața căreia s'au strâns cei trei stâlpi de pe atunci ai satului.

Al treilea este notarul din Galeș, Ion Sas, răposat

în anul 1885.

Iată treimea satului de acum o jumătate de veac: popa, notarul și primarul. Într'adevăr rară icoană în lumea noastră de azi. Ar mai lipsi învățătorul (un alt factor important în viața satului, mai ales azi, când țara pune în el mari nădejdi), pentru că icoana să fie și mai desăvârșită în simbolul ei.

Acest chip a fost dăinuit astfel: Era prin anii 1866—67. Pe atunci nu era în putere domnia ungurească... Pe aici, prin jurul Sibiului, (comuna Galeș este în apropiere de Săliștea Sibiului) nu se simțea nimic din silnicia maghiarizării, care a înveninat atât de mult viața poporului românesc.

Într-o zi părintele Ion Răchitean a fost chemat la un bolnav să-i cetească. Când se reîntorcea către casă zărește pe primarul Ion Popa în poarta ogrăzii. Se oprește popa la un scaun de odihnă și la o vorbă bună. Peste uliță locuia notarul, care, văzând pe părintele cu primarul, își ia bastonul amână și iese și el la povești. Pe când se sfătuiau cei trei în trebile de obște ale satului, trece pe acolo, din întâmplare, un Neamț din Sibiu, care era fotograf și îl chema Glatz. Neamțul aflând că cine sunt cei trei, i a și fotografiat.

Astfel s'a făcut de ni s'a păstrat până în zilele noastre și

nădăjduim că se va mai păstra peste veacuri icoana trinității satului românesc din Ardeal. Cu durere, trebuie să mărturisim că se pot număra pe degete azi comunele în care stâlpii satului să se aibă așa de bine, unii cu alții, cum s'au avut cărturarii și fruntașii din Galeșul-Sibiului.

*

Când în anul 1885 s'a înființat „Calendarul Poporului”, primul său redactor și alcătuitor, răposatul Ion Behnitz a avut gândul bun să pună icoana aceasta în fruntea Călindarului.

Și ce potrivire minunată!

Ea ne spune, că așa trebuie să fie în fiecare comună: primarul și notarul și nu mai puțin învățătorul, în jurul preotului, cu bun sfat și bună înțelegere să chibzuiască la cărmuirea comunei și a obștei spre cele mult folositoare. Și toți să fie Români, Români buni, și cu tragere de inimă pentru popor; să iubească cartea și învățătura și să o lățească în popor, ca să se lumineze și să-și cunoască fiecare datoriile sale.

Iar unde nu ar fi așa, poporul să lupte, ca așa să fie.

Sub semnul acestei uniri se înfrățeste în anul 1944 Calendarul Astrei cu al Foi Poporului, pentru a duce satelor povața vremilor de altă dată. Este sorocul căci împlinim un sfert de veac dela Unirea din 1918.

Să luăm aminte!

Redacția

Târgurile din lună

În cursul lunii Noemvrie a. c., se vor ține următoarele târguri de vite și de mărfuri: *Agârbiciu* (jud. Turda): 12—14 târg de vite, 15 târg de mărfuri; *Albă-Lulia*: 9—10 târg de vite; *Alma* (jud. Tr. Mică): 22 târg de vite, 25 târg de mărfuri; *Alfina* (Sibiu): 16—17 târg de vite, 18 târg de mărfuri; *Apoldul de sus* (Sibiu): 17—18 târg de vite, 19 târg de mărfuri; *Arad*: 4—5 târg de vite, 7 târg de mărfuri; *Bălcaci* (Tr. Mică): 6—8 târg de vite, 9 târg de mărfuri; *Baraolt*: 9—11 târg de vite, 12 târg de mărfuri; *Bataș*: 12—13 târg de vite, 14 târg de mărfuri; *Beclean* (Făgăraș): 26 târg de vite, 27 târg de mărfuri; *Beia* (Tr. Mare): 20 târg de vite, 23 târg de mărfuri; *Câmpeni* (Turda): 5 târg de vite, 6 târg de mărfuri; *Căpâlnaș* (Severin): 20 târg de mărfuri; *Chendul mic*: 4—6 târg de vite, 7 târg de mărfuri; *Ciacova*: 9—12 târg de mărfuri; *Delta* (Timiș): 25—26 târg de mărfuri; *Dezna* (Arad): 18 târg de vite și de mărfuri; *Dobra* (Hunedoara): 3 târg de vite și de mărfuri; *Drăușeni* (Tr. Mare): 1 târg de mărfuri; *Dumbrăveni-Ibașfalău*: 17 târg de vite, 20 târg de mărfuri; *Guruslău*: 20 târg de vite, 21 târg de mărfuri; *Hălmagi* (Arad): 28 târg de vite și mărfuri; *Hendorf* (Tr. Mare): 8 târg de vite, 10 târg de mărfuri; *Homorod* (Tr. Mare): 15 târg de vite, 17 târg de mărfuri; *Hunedoara*: 11 târg de vite, 14 târg de mărfuri; *Iernut* (Tr. Mică): 4—5 târg de vite, 6 târg

de mărfuri; *Ilia* (Hunedoara): 20 târg de vite, 22 târg de mărfuri; *Jidveiu*: 22—24 târg de vite, 25 târg de mărfuri; *Jihăru mare*: 22 târg de mărfuri; *Lipova* (Timiș): 8 târg de mărfuri; *Măgheruș*: 14 târg de vite, 15 târg de mărfuri; *Mediaș*: 29 târg de vite, 30 târg de vite pentru prăsilă; *Miercurea* (Sibiu): 9—10 târg de vite, 11 târg de mărfuri; *Moșia* (Tr. Mare): 11 târg de vite, 13 târg de mărfuri; *Păpăuș*: 4 târg de vite și mărfuri; *Păuca* (Sibiu): 15—16 târg de vite și mărfuri; *Sebeș-Alba*: 4 târg de vite, 5 târg de mărfuri; *Șeica-Mică*: 9 târg de vite, 11 târg de mărfuri; *Șercaia* (Făgăraș): 9 târg de vite, 10 târg de mărfuri; *Șibot*: 10 târg de vite și mărfuri; *Sighișoara*: 1—2 târg de vite, 4 târg de mărfuri; *Simon* (Brașov): 20 târg de vite, 21 târg de mărfuri; *Șomărtin* (Făgăraș): 4 târg de vite, 7 târg de mărfuri; *Tălmăciu-Sibiu*: 3 târg de vite, 4 târg de mărfuri; *Richișul* (Tr. Mare): 13 târg de vite, 15 târg de mărfuri; *Saschiz* (Tr. Mare): 22 târg de vite, 24 târg de mărfuri; *Teiuș*: 5—6 târg de vite, 8 târg de mărfuri; *Ticușul vechiu* (Făgăraș): 1 târg de vite, 3 târg de mărfuri; *Ungra* (Tr. Mare): 3 târg de vite și de mărfuri; *Unirea* (Alba): 16 târg de vite, 19 târg de mărfuri; *Vad* (Făgăraș): 20 târg de vite, 21 târg de mărfuri; *Veștem-Sibiu*: 25 târg de vite, 26 târg de mărfuri; *Zam-Hunedoara*: 30 târg de capre.

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Cât de mare este lumea

Nimeni nu poate spune cu precizie cât de mare este universul (lumea). Se presupune însă că diametrul universului pe care îl putem vedea cu ochii, (de sigur numai în parte) este de un miliard ani de lumină. Este o cifră destul de mare și care corespunde cu 10 trilioane de kilometri. Este cu neputință să ne închipuim această mărime, chiar dacă am face cele mai năstrușnice asemănări, cum ar fi de pildă următoarea: Să ne închipuim o frânghie groasă de un centimetru, care duce dela un capăt al lumii la celălalt, având o lungime de un miliard de ani de lumină. Dacă s'ar strânge frânghia, ar rezulta un ghem de mărimea globului pământesc. Acum s'ar putea vede că nu este greu să ne închipuim mărimea universului. Dar aceasta este o simplă închipuire, un rezultat al unei asemănri nepermise.

HAZURI

In loc de rest

Un mare muzicant trecea odată prin fața unei prăvălii. Nu știu cum s'a făcut că a lovit cu bastonul geamul și l-a spart.

Pe vremea aceea ochiul acela costa numai 2 lei și jumătate. Vru să plătească îndată paguba, cu o piesă de cinci lei.

Negustorul n'avu să-i dea restul și voi să se ducă să o schimbe.

— Nu te mai osteni, îi zise muzicantul căruia îi plăceau poznele. Pentru rest, mai sparg un geam!

Strigături ardelenesti

La horă mă 'ndes, mă îndes
Cu brâla nu prea dau des;
Unde văd furca și fusu
Par' că mă mănâncă ursu.

Imnul lui Horia

M'am suit la munte 'n zori
Și-am prins fulgerul din nori.
Și de sus din înălțime
L'am izbit în ungurime.
(Cântec popular)

*Horia strânge pe Români
Domnii fug ca niște câni.
Haideți feciori după mine
Să vă 'nvăț a bate bine.*

*Horia strigă: „răzbunare”,
Domnii-l roagă de iertare;
Haideți, frați, la munți cu mine
Să vă 'nvăț a trânti bine.*

*Horia luptă românește,
Ungurimea s'umilește;
Haideți bravi, la șes cu mine,
Să vă 'nvăț a lupta bine.*

*Horia luptă la hotară,
Hoții fug în altă țară;
Haideți, frați români, cu mine
Să v'arăt a trăi bine.*

*Horia bate voinicește
Și pe găde-l nimicește;
Haideți fraților cu mine,
Să vă 'nvăț a bate bine!*

*Unde Horia se arată
Tirania pierde 'ndată;
Haideți fraților cu mine
Să vă 'nvăț a bate bine,*

*Unde Horia se ivește
Libertatea înflorește,
Haideți fraților cu mine
Să vă 'nvăț a bate bine.*

*Să trăești, sânge roman,
Horia Cloșca și Crișan!
Haideți fraților cu mine,
Să vă 'nvăț a bate bine.*

I. C. DRĂGESCU
(Brutu Catone Horia)

(Amoru și Patria, Turinu, 1869)

SFATURI:

- Dacă vaca nu stă la muls, pune-i pe spinare sac înmuiat în apă rece, sau o cârpă groasă. Mai maidecât se va liniști.
- Nu-i bine să lași oile să bea apă în care este zăpadă, pentru că pierd mielul, iar dacă-s cu lapte li se strică laptele.
- Când se împung și se bat două vite, pe care nu le poți despărți, aruncă între ele o găleată de apă rece și îndată vor fugi una într'alta și alta într'alta.
- Sunt scroafe nărvite care-și mănâncă puroul. Nu-i mai mănâncă dacă îi stropim în fiecare zi cu oțet.

Nu strică dacă știm...

Raci în chip de... baterie electrică

În Oceanul Atlantic trăește un soi de rac numit ephausid care are sub pânțele niște organe luminoase. Le întrebunțează racul numai la nevoie. Când se simte urmărit le închide — așa cum se închide o baterie electrică. Cu alte cuvinte, când simte primejdia, racul minune se... camuflează și el, căci grija bună păzește primejdia rea.

O familie din capitală otrăvită cu ciuperci

Intr'una din zilele dela sfârșitul săptămânii trecute femeia Olaru Antonia, concubina zidarului Chichevi Ioan, din str. Papurei 44 a cumpărat din piață niște ciuperci, pe care le-a gătit. După câteva ore familia s'a simțit rău. Anunțate autoritățile, acestea au constatat că la mijloc este vorba de o otrăvire cu ciuperci. Pentru cu băgare de seamă, oridecâteori faceți cumpărături de ciuperci.

O familie de primari

În orașul Henden din Westfalia, familia Wulff poate rândui pe drept cuvânt a fi o familie de primari. Intr'adevăr, din această familie s'au ales timp de 7 generații primarii localității, care numără 15 mii de locuitori. Primul primar Wulff a fost ales în anul 1850. Cu adevărat o dinastie de primari...

FOIȘOARĂ

Intr'un Ajun

Teatru în două acte și un tablou

de PETREA DASCĂLUL

(Continuare din Nr. 27)

SCENA III

Sofia, singură

Sofia: (Se ridică încet. Merge spre ușă, răzimată în toiag, Incuie ușa. Se reîntoarce la icoana Maicii Domnului, Impreună mâinile spre rugăciune, rosteste tare). Nu ne lăsa, Maica Domnului! Adu-mi-l acasă, întreg și sănătos!... Și cât mai curând! (Oftând). Nu ni-l lua, războiule, și pe asta!... E destul cu tatăl-său... Cu Traianu' cel mare. Lasă-mi-l pe cel mic!... Maică, Prea curată, ascultă pe roaba Ta, Sofia. (Își face cruce tremurând). Sfântă Duminecă de azi, ajută-i Trăianușului nostru! (Se aud bătăi în ușă. Sofia, speriată). Cine-i? Care ești? (Apropiindu-se). Nu-i nime acasă. (Bătăile se repetă mai dese). Stai, nu rupe ușa! (Prefăcută). Ia vezi, Ioane, Marto, cine vrea să ne spargă casa! (Se aude de-afară un glas de femeie grăbită),

SCENA IV.

Sofia, Măia

Măia: (De afară, tare, cu glas speriat). Deschide-ți, că mă mușcă câinele! (Se aude lătrat grăbit).

Sofia: (Bătând cu toiagul în podele, se apropie de ușă). Stai, n'o rupe! Că nici n'avem câine... (Lătratul e tot mai întezit). Uite, că-ți deschid... Da' cine ești?

Măia: (Grăbită și speriată). Nu mai mă ținea atâta mătușe, Sofie!...

Sofia: (Descuie ușa, dar se pune în calea Măiei). No, care ești?

Măia: (Imbulzindu-se în casă). Poate să fie turbat... (Se ține speriată cu mâinile de piept). Ce spaimă am tras!

Sofia: (Inchide ușa. Mai venindu-și în fire). Nu-ți fie frică!... E legat... (Spre Măia). Bea o înghițitură de apă să-ți sară spaima și frica. (Măia bea din vasul de lângă dulap. Sofia nedumerită încă, o cercetează din ochi. Apoi aparte). Cine-o fi? (Spre Măia, care a pus vasul jos). Ce ne-ai adus, Saveto?

Măia: Nu-s, Saveta... Îs Măia, care poartă poșta. Nu mă cunoști, mătușeo?

Sofia: (Intinzând mâinile spre Măia). Ce ne-ai adus, cruceo? Nu cumva vre-o veste dela Traian? (Caută cu mâinile tremurătoare). Unde-i, cruceo? Unde-i? De când așteaptă bunica veste dela el?

Măia: (Scoate din sac o carte poștală militară). O carte poștală de pe front. Îi chiar dela Traian. (O înfunde bătrânei, care o ia și o sărută lung, plângând).

Sofia: Dragu' bunichii, drag! (Privește scrisoarea. O citește). De-aș ști eu ceti!? (Cătră Măia). Citește-mi-o, dragă, citește-mi-o! (O dă Măiei).

Măia: (O ia și o citește). Dragile mele, mamă, surori și bunică! Aflați că...

Sofia: (Veselă). Îi dela el... Sărăcuțu' bunichii, să răcuțu... (Curioasă). Și ce mai spune? (Atentă). Zi cruceo, zi! Citește!

Măia: (Citește). Până în momentul acesta, când tu scriu, aflați, că sunt sănătos și bine...

Sofia: (Neștiind ce spune de bucurie). Și zice, că e viu? Trăește? Ce mai spune? Dragu' meu dela Traian!

Măia: Dacă scrie așa, de bună seamă că trăește... Dar să citești mai departe. „Am trecut prin suferință de primejdia mari, dar am scăpat ca prin minune. (Sofia clatină din cap). Pe-aici trăești cu moartea alături, că nu ști când te ia în brațe... ca să te ducă în altă lume.

Sofia: (Clătinând din cap). Nu ne lăsa, Doamne!

Măia: (Citește). Se svonește, că cei care avem un an pe front, căpătăm concediu de-o lună. Eu căpătăm fi cel dintâi, dacă s'ar adevări. Că am peste un an, tot în linia de foc... Dorindu-vă din tot sufletul meu, vă zic la revedere... Al D.-Voastre Traian. (Intinde scrisoarea bătrânei). Nu zice rău... Vă treziți cu el acasă, azi, mâine. Dă-o lijei Marta! Va aștepta și ea...

Sofia: (Luând scrisoarea). Acum cu ce să-ți rămân datoare?... (Se prefăce a căuta bani în buzunare, în pupitre, pe masă). Nu găsesc cutia cu bani... Unde i-or fi pus?

Multe și de toate = Sfaturi folositoare

Să ne dăm copiii la meserie

Dacă întâmplător, într-o zi de lucru, vara, treci într-o comună din Ardeal cred că mare îți va fi curiozitatea când vei vedea în loc de oameni, numai ce-rea de copii, drăgălași și sănătoși, jucându-se prin curte sau pe drum și care cum văd un domn că trece prin comună numai decât se uită curioși, rar dacă nu te cunosc, sau chiar dacă te cunosc, îți spun cu zâmbetul pe buze: „Bună ziua“, iar cu privirea lor îndreptată te urmăresc până când te-ai îndepărtat de ei și ai bucată bună de drum. Faptul că în acele zile de vară nu sunt decât copii prin sat, este destul de explicabil, căci țărani sunt plecați cu toții la munca câmpului, iar copiii mai mici desigur că rămân acasă, cu câte un frate sau soră a lor mai mare. Nu știu dacă în altă parte a țării, țărani au copii mai mulți, dar știu însă că în Ardeal și în special țărani din județul Sibiu au copii, slavă Dumnului, aproape fiecare familie are câte 6—8—10 sau chiar 13 vlăstare, și totuși țăranii și-i crește cu drag, căci averea lui cea mai scumpă sunt copiii. Țăranul ardelean nu se teme de copii mulți, și din contră fericirea lui constă în a avea copii. Cine nu are copii în comună, acela este desconsiderat de ceilalți țărani.

Dar, după cum bine știm, copiii cresc, se fac mari, devin și ei oameni cu gospodăria și la rândul lor au și ei copii. Iată însă că față de această situație este destul de îmbucurătoare, eu am putut să fac o constatare, care constă în o problemă care ar trebui cunoscută mai pe larg de țăranul nostru, ca el să fie pătruns de ea și să se convingă de menirea ei. Iată un exemplu: mă aflam anul acesta, pe vară, în comuna mea natală de lângă Sibiu. Într-una din zile am zărit și eu ca să mai văd hotarul comunei care până din tinerețe îl cutrejeram în lung și 'n lat. Spre surprinderea mea, când mi-am îndreptat privirea peste hotarul comunei mi s'a părut ceva cu totul neobișnuit. Câmpurile de pământ arabil, pe care când am pleca la meserie le lăsasem întregi, acum erau toate împărțite în câte două sau trei și chiar patru părți. Foarte rar când puteam să văd pe unele locuri câte un jugăr neînflorit.

Imediat mi-am dat seama, că datorită căruia fapt

s'a împărțit acest pământ așa de mult, și am și constatat următoarele:

Desigur că copiii țăranilor noștri, crescând și cum am spus mai sus căsătorindu-se și ei, părinții trebuie să le dea și lor câte ceva din pământul pe care îl au, ca să-și înjghebeze și ei o gospodărie. Cum spunem că într-o familie sunt câte 8—10 copii, pământul trebuie să se împartă în 8—10 părți și atunci iată că am putut să constat că din acea cauză hotarul nostru era așa de împărțit în mii de părți.

Toate bune, însă împărțirile nu știu până când vor continua, căci ele dacă continuă mult atunci desigur că va trebui să înceapă țăranii să desfelească și din pășunatul vitelor, că astfel nu le mai ajunge pământul arabil. Iată de ce față de această situație, destul de critică a țăranului nostru, s'a și ivit o problemă care nefiind rezolvată va dauna vieții țăranimii atât de numeroasă. Singura rezolvare a acestei probleme ar fi aceea ca țăranul să-și dea o parte din copiii lui la meserie, ținând numai câte un fecior sau doi acasă, ca astfel să poată să-și câștige pâinea fiecare mai ușor, iar cei doi feciori de-acasă vor avea o bucată de pământ mai mult și ne mai ducând atâtea lipsuri. Dar în cazul acesta, dragi țărani, nu poate decât să intervievă buna voastră înțelegere de părinți, cari se gândesc la copii lor.

De bună seamă că dacă, în țara noastră, comerțul și meseriile sunt mai mult pe mâini străine, aceasta se datorește numai din cauza lipsei de meseriași români. Și atunci degeaba ne vom mira. Căci faptul este ade-

Au sosit stofe de lână și barheturi

pentru rochiile de dame. Calități bune la prețuri ieftine

Magazinul

M. Popescu

Tg. Vinului Nr. 1 (Piața Brânzei)

Blănăria

Lăzurca

Sibiu, strada Elisabeta Nr. 4

Execută tot felul de lucrări după cele mai noi jurnale de modă, pentru dame, domni și copii

vărat. Iată de ce îndemnați-vă copiii voștri înspre îmbrățișarea meseriilor, căci numai așa vom vedea că comerțul românesc va înflori, iar brațele meseriașilor noștri vor da un randament de muncă adevărat românească.

Ne dăm bine seama cu toții de timpurile prin care trecem. Lipsa brațelor de meseriași se simte tot mai mult. În cazul acesta vă revine sarcina vouă ca să vă dați copiii la meserie, ca să nu ne invadeze străinii. Apelăm, deci, la înțelegerea voastră țărani, prin îndemnuri sincere de meseriași, tot fii de țărani și ei. Îndreptați-vă o parte din copiii voștri înspre diferite ramuri ale meseriei, căci numai așa vom contribui la menținerea și ridicarea comerțului nostru românesc. Câte talente și minți agere nu se vor da la iveală din acești copii harnici, care vor face fală comerțului românesc. Dar pentru toate acestea trebuie înțelegere, trebuie bunăvoință de român, care se găsește la țara lui, cunoscând că și lui nu poate decât să-i aducă tot bine. România de mâine va trebui să se găsească cu fapta implinită, pregătită cu meseriași pricepuți și harnici în toate ramurile muncii, iar munca de reîmpropătare să înceapă cu toată energia și cu toată încrederea într-un viitor care va ușura traiul muncitorului. Numai prin muncă și numai prin îmbrățișarea meseriilor, de tot felul, de către copiii voștri, vom putea face ca ridicarea comerțului românesc, în toate domeniile, să triumfe și să ne dea roade bune care desigur vor fi mândria țării noastre românești.

O. BĂLĂNESCU

Măia: (Aparte). Tot așa te știu: căutând și negăsind. (Pleacă).

Sofia: (Către Măia, petrecându-o spre eșire). Lasă-ți da ea, fata mea, Marta, ceva... (Vără scrisoarea în sân. Incuie ușa după Măia. Se întoarce la masă, încet, bătrânește). De-ar veni odată dela biserică... (Tare, oftând). Ne-o scris Traian!

SCENA V.

Sofia, singură

Sofia: (Scoate scrisoarea din sân. O privește lung, pe toate părțile. O sărută). Cum n'as mai ceti-o și eu!? Dar pe mine nu m'au dat la școală. A trebuit să facem avere... (Ciudoasă). Să aibe ce fura slugile... (Se aud pași și vorbă pe-afară. De grabă vără scrisoarea în sân, dar, așa că o parte se vede). Cine-i? (Se apropie de ușa). Voi sunteți? Ați nimerit? (Ascultă. Descuie ușa și o deschide larg).

SCENA VI.

Sofia, Oana.

Sofia: (Fără să bage de seamă). Par'că-i un veac de când v'ați dus... Veniți odată!.. Să auziți ce scrie Traianul nost!..

Oana: (Intră cu o oală în mână). Cu cine vorbești, vecino?

Sofia: (Băgând de seamă greșeala, incurcată). Cu tine, cu cine să vorbesc? (Inchide ușa, în urma Oanei). Da, tu ce ne-ai adus?... (Aparte). Cerșitoarea...

Oana: Nu v'am adus nimica... Doar voie bună.. Ve-

cina Marta nu-i acasă? N'o sosit încă dela biserică?

Sofia: Încă nu. (Aparte). O pândeste... Știu că dela biserică se'ntoarce cu sufletul muiat... (Pre-făcută). Voi veți mai avea porumb și grâu destul... Dela noi, gândești, că-l duce vântul... Scade văzând cu ochii... Azi, mâine..

Oana: (Cunoscând sgârzenia bătrânei, nu mai încearcă să ceară nimica. Deschizând ușa). Mă întorc, când va sosi vecina Marta. (Iese, fără să mai zică ceva).

Sofia: (Bucuroasă de plecarea Oanei). Să fi sănătoasă (Incuie din nou ușa). Să mai vii, când te-oi chema eu!

SCENA VII.

Sofia, singură.

Sofia: (Se caută în haină, caută pe masă, pe dulapuri) Oar'unde-am pus scrisoarea? (Pipăie pretutindeni). Aici, nu-i!... Nu-i, nu-i!... N'oiu fi pus-o cu lemnele'n foc?... (Se gândește). Da'oar'pus'am eu lemne pe foc? Nu i-oiu fi dat-o Oanei? (Caută, dar n'o găsește. De-afară s'aude glas tânguitor, plângăreț de femeie). Par'car fi mâncat-o vârcolacii!... (Caută).

SCENA VIII.

Glasul de afară: Faceți bine și pomană, c'o femeie săracă și bolnavă! (Se repetă după un scurt restimp).

Sofia: (Căutând scrisoarea). Acum vin toți nespălații... (Aparte). Dacă găsesc scrisoarea îi dau un colț de pâine, de nu, să se șteargă dela ușa. (Caută, dar înzadar. Tare). Mergi în treabă-ți! Nu-i nime acasă... (Dând cu mâna de fotografia de pe masă, pe care o crede scrisoarea căutată).

Tare). Așteaptă, tu, femeie! Să-ți dau din cât am... O bucată de pâine... (Scoate pâinea din masă. Taie o bucată bunișoară. O cântărește în palmă). O fi chiar prea mult. (Mai taie o felie din ea). Și-acuma-i cam mare... (Mai taie din ea). Unde ești femeie? Te-ai dus?

Glasul de afară: Ba, nu m'am dus... Ai zis, s'aștept.
Sofia: (Deschide ușa. Vără bucată de pâine prin deschizătura ușii). Na! Norocul tău, c'am găsit scrisoarea. (Inchide ușa. Glasul de-afară se îndepărtează. Bătrâna își aduce aminte de foc și de mâncarea de pe sobă. Dă să meargă spre ele, când, de-afară pătrunde glasul celor trei, întoarse dela biserică. Sofia cunoscându-le glasul, deschide fără să aștepte să zică ele.

(Va urma)

Conferințele Astrei — Domnul Petre Papacoste, cunoscutul bărbat politic vorbete, Duminecă, 31 Octombrie a.c., la orele 5 p. m. în sala Teatrului Orășnesc, în cadrele Astrei despre „Ferdinand și Maria“. Conferința d-lui Petre Papacoste inaugurează ciclul de conferințe ale „Astrei“, pe anul 1943/1944. Cunoscută fiind personalitatea distinsului conferențiar, precum și subiectul conferinței care a fost rostită de peste 15 ori în Capitala Țării și în fața celor mai distinse figuri culturale, politice și militare, precum și în toate orașele țării, credem că publicul sibiuan va ști să răsplătească așa cum se cuvine strădania acestui nobil suflet.

Conferința d-lui Petre Papacoste despre „Ferdinand și Maria“ va desvâlu publicului ascultător lucruri necunoscute până azi, care vor storce lacrimi și admirație. Ne va fi înfățișată personalitatea acestor figuri istorice care și-au legat viața de cel mai mare act politic al României: Unirea.

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI”

„Astra” și sănătatea neamului

Am dat în faie și vom mai da la porunci și îndrumări din noua lege a sănătății publice. Am văzut, de-o pildă, că noua lege oprește dela căsătorie pe oamenii bolnavi, și că e nevoie de un certificat medical la căsătorie. Am publicat cum se pedepsesc cei ce lăfesc bolile rușinoase și cari nu se îngrijesc să scape de ele; cum sunt obligați la vizită medicală toți muncitorii; cum toate spitalele cari țin de Casa asigurărilor sociale sunt datoare să primească pe orice bolnav greu, sau care a pățit o nenorocire.

Sunt destul de multe și de grele pedepsele ce le statornicește noua lege sanitară, dar ele tot nu se apropie de măsurile luate de bolșevici, cari pe ceice nu se îngrijau să scape de bolile rușinoase, ori se scăpau și iar cădeau în ele, îi împușcau.

Toate acestea le știm. Dar ceace nu știu mulți este că înainte de a veni Statul cu legea sanitară cea nouă, „Astra” noastră a fost aceea care, îndată după unirea din 1918, a spus că lucrul cel mai mare și mai grabnic care trebuie să-l facă țara e să se îngrijească de sănătatea poporului, pentru a umplea

România Mare cu cetățeni puternici și sănătoși, căci ei sunt țaria unei țări.

Vreme de douăzeci de ani „Astra” a strâns în jurul său o mulțime de doctori români, cari au cutreierat satele, au ținut cuvântări cum să ne ferim de boale și să ne apărăm sănătatea, cum să ne hrănim, cum să îngrijim copiii mici, cum să ne ținem curat trupul și locuința.

„Astra” a lucrat prin secția sa medicală și alta numită bio-politică, cu săptămânile în deosebite sate, a făcut cercetări asupra sănătății poporului la fața locului. Și tot ea a dat mai întâi, după doctorii de plasă, consultații gratuite la fața locului.

Problema sănătății locuitorilor unei țări e de cea mai mare însemnătate și „Astra” a dovedit din greu că e în slujba neamului, și că înțelege în fiecare vreme ce lipsuri mai arzătoare are poporul nostru. Acum însuși Statul, guvernul țării, a venit cu noua lege sanitară, pe care lumea noastră trebuie să o privească cu mare seriozitate și să ajute ca ea să poată fi pusă în aplicare, așa ca să-i putem vedea cu ochii rezultatele bune.

Despărțământul Deva

Despărțământul IX Astra din Deva, de sub președinția d-lui. dr. Victor Suiaga, organizând un ciclu de conferințe, l-a inaugurat prin interesanta conferință ținută de către d. profesor universitar Gh. Brătianu în sala teatrului Comunal, care a fost neîncăpătoare pentru numerosul public prezent la această manifestare culturală.

D. dr. Victor Suiaga, președintele despărțământului Astrei, a arătat rostul acestei conferințe, mulțumind d. prof. universitar Gh. Brătianu pentru onoarea făcută despărțământului.

Distinsul conferențiar și-a rostit extrem de interesantă și documentată sa conferință despre: Misiune istorică a statului maghiar, fiind des și viu răsplătit cu aplauze de numeroasa asistență.

Seara, în localul restaurantului Cercului civil și literar, a fost o masă comună în cinstea conferențiarului care a doua zi a părăsit localitatea noastră, urmând să viziteze săpăturile istorice ce se fac în jurul Orăstiei, de către echipele de studenți, de sub conducerea d-lui prof. universitar C. Daicovici.

Pentru românii ardeleni „ASTRA” a fost și este al doilea altar al religiei, la care ne închinăm și pentru care ne jertfim ce avem mai bun. Acest altar, în loc să ne desbina în confesiuni sau în partide politice, ne adună, ne unește la :-: o sfântă agapă, precum era „agapa creștină din Biserica lui Hristos“... :-:

D n rostirile lui GHEORGHE BARIȚIU, 1888)

Grija pentru ridicarea satelor

— Școalele Țărănești —

Este capitolul cel mai bogat al activității noastre din acest an. Marele număr de școale întemeiate, chiar și acolo unde n'au existat înainte astfel de instituții, e o dovadă de încredere de care se bucură această inițiativă înaintea tuturor acelor care au la inimă ridicarea poporului nostru.

Din pricina greutăților războiului, numărul școalelor cu internat a fost redus, în schimb a crescut numărul cursurilor și școalelor țărănești locale. Din același motiv a fost proporțional mai mare numărul școalelor pentru femei, decât al acelor pentru bărbați.

Unele despărțăminte au avut buna idee de a da îndrumări speciale pentru organizarea acestor școale, ceea ce a contribuit mult la buna lor funcționare. Astfel Despărțământul Sibiu a trimis tuturor organizațiilor o programă analitică a cursurilor și a lucrărilor practice. Binevenite au fost și îndrumările date de Regionala noastră bănățeană.

În cele mai multe centre, școalele și cursurile au fost organizate în colaborare sau cu concursul membrilor corpului didactic, a medicilor și a surorilor de ocrotire, a inginerilor agronomi și a administrației.

Omenim în cele de mai jos satele în care „Astra” a organizat școli țărănești și încreștam cu recunoștință numele intelectualilor cari au ostenit la organizarea și conducerea lor.

In despărțământul județului Sibiu

În despărțământul central județean Sibiu, de sub președinția d-lui prof. S. Țeposu, insp. gen. școlar, au avut loc 5 școale pentru țărani și 26 pentru femei în comunele: Fofeldea, școală locală pentru bărbați, organizată cu concursul despărțământului de plasă Valea Hârtibaciului, condus de d. pretor Nicolae Lăzăriciu. Mercurea, școală locală pentru bărbați, organizată de desp. de plasă local, condus de Pr. prot. I. Ciuchendea. Ocna-Sibiului, școală locală urbană între 29 Noiembrie 1942—Martie 1943 de 50—80 bărbați, supravegheată

de despărțământul local, condus de d. avocat Dr. I. Geleriu. Rășinari, școală locală pentru bărbați cu concursul desp. central județean și al cercului cultural local condus de Pr. Ioan Brote. Vurpăr, școală locală pentru bărbați sub conducerea d-lui dir. școlar Victor Șerban. Alțina, școală locală pentru femei dela 18 Decembrie 1942 la 21 Martie 1943; a fost urmată de 7 eleve. Conducerea a avut-o D-ș. Eva Stoican, inv.

Avrig, școală locală, urmată de 17 eleve, între 21 Octombrie și 20 Decembrie 1942, condusă de d-na Elisaveta Crisboiu. Apoldul de jos, școală locală, urmată între 1 Decembrie 1942—26 Februarie 1943, de 10 eleve. Conducerea a avut-o D-ș. Ana Dumnariu. Boița, școală locală urmată de 13 eleve, între 17 Ianuarie—28 Februarie 1943. Conducătoare: D-ș. inv. Constanța Druhora. Bogatul, școală locală de șase săptămâni, urmată de 18 eleve, condusă de d-ș. Minerva Crișan. Cacova școală locală, urmată de 22 fete între 6 Decembrie 1942—4 Februarie 1943, condusă de d-rele inv. Maria Albu și Maria Mogoș. Cărpiniși, școală locală urmată șase săptămâni de 20 de eleve, condusă de d-ș. inv. Elena Muntiu. Cislădie, școală locală de șase săptămâni, urmată de 23 eleve. Cond. d-ș. inv. Elena Vasii. Brașov, școală locală, urmată șase săpt. de 19 eleve. Cond. d-ș. Maria Pop. Galeș, școală locală urmată șase săptămâni de 18 eleve. Cond. d-na inv. Maria Niculescu. Gurarâului, școală locală pentru femei, dela 29 Nov. 1942 la 30 Ian. 1942 Cond. d-na inv. Ioana Cătoi. Jina, școală locală, urmată dela 1 Nov. la 15 Dec. 1942, de 7 eleve. Cond. d-ș. inv. Ana Opreșor. Mohu, școală locală, condusă d-s. inv. Veturia Barbu, urmată șase săptămâni de 13 eleve. Nocrich, școală locală, condusă de d-na Maria Lăzăriciu, urmată între 13. I și 7. II 1943, de 10 eleve. Păuca, școală locală condusă de d-na Maria Munteanu Durata 10 I—21. II 1943, eleve. Poplaca, școală locală, condusă de d-na Maria Munteanu, inv. urmată între 12 Dec. 1942 și 24 Februarie 1943 de 15 eleve. Porcești, școală locală, condusă de d-na inv. Ana Simian. Cursurile au durat dela 15. I—7. III 1943. A avut 12 eleve. Racovița, școală locală condusă de d-na inv. Maria Albescu. Cursurile s'au ținut între 25. I și 8 III 1943. A fost urmată de 12 fete. Râusadului, școală lo-

cală condusă de d-ra. inv. Maria Dragomir, urmată șase săptămâni de 18 eleve. Săcădate, școală locală condusă de d-na inv. Lucretia Geangălău, urmată șase săptămâni de 26 eleve. Sângătin, școală locală înființată de d-ș. inv. Virginia Buzea și Elena Dăianu, urmată șase săptămâni de 20 eleve. Sibiel, școală locală sub conducerea d-relor inv. Maria Dobrolă Victoria Apolzan, urmată șase săptămâni de 16 eleve. Spring, școală locală cu 15 eleve. Cond. de d-na inv. Raveca Geleriu. Cursurile au durat dela 1 Dec. 1942 până la 15 Ian. 1943. Turnișor, școală locală condusă de d. M. Părău inv. A fost urmată de 20 de eleve. Veștem, școală locală condusă de d-șoara inv. Eugenia Limpede, urmată șase săptămâni, de 24 eleve. Vurpăr, școală locală condusă de d-na învățătoare Ursu, urmată între 30 Nov. 1942—11 Febr. 1943, de 16 eleve.

In numărul viitor vom încresta activitatea școlilor țărănești din restul despărțământelor.

....

Despărțământul Blaj

Este unul dintre cele mai harnice despărțăminte. Intelectualii blăjeni sacrifică odihna de Duminică ca de bine meritată, și cutreeră satele, ducând cu ei în mină și mângâiere. Astfel au descins în comuna Târnăveni d-nii: prof. Ioan Vultur și dr. Alexandru Todea, doamna Aurora Tămaș, d-șoarele Veturia Popa și Emilia Viciu, însoțite de un grup de 30 de eleve dela școala normală din Blaj. Primirea lor a fost măreață, participând întreg satul, precum și mulți săteni din comuna învecinate.

Dimineața, la biserica comunală, s'a oficiat o slujbă religioasă pentru eroii neamului și a cuvântat frumos și însuflețit p. dr. Alex. Todea.

Programul astrei s'a desfășurat în localul școlii în prezența întregii comune, și a constat din puncte frumoase de cor și declamări executate de elevele blăjene și de elevii șc. primare, sub conducerea inv. Costin Cuvântări au rostit d. dr. Nicolae Mohai medic și pr. Ioan Vultur.

Lumea a rămas foarte mulțumită de cele auzite și învățate cu aceasta ocazie. Îndeosebi programul executat de elevele blăjene a fost admirabil încât pot fi îndeajuns laudate.

Intâmplări de peste săptămână

Unificarea juridică

UZUFRACTUL

Cine n'a auzit de uzufruct? Cine n'a dat copilului său casa sa, rezervându-și dreptul de a locui în ea, de a avea o grădină sau o vie, rezervându-și iar pe tot timpul dreptul de a lua produsele de pe acel loc?

Deci, prin uzufruct se înțelege dreptul pe care îl are cineva de a se bucura de roadele unui lucru, pe care îl folosește ca pe al lui, deși nu e el proprietarul acelui lucru. Locuiești într-o casă, te folosești de toate lucrurile ce se găsesc în ea, cu toate acestea nu ești proprietar, nu o poți vinde, nu o poți înstrăina nici casa nici lucrurile din ea. N'ai drept de proprietate, ai numai drept de uzufruct, drept de a te folosi de ea, pe tot timpul vieții sau pe o durată limitată de ani.

Acesta e uzufructul, despre care vom vorbi în zilele ce urmează.

Dreptul uzufructuarului

Uzufructuarul e persoana care are dreptul de uzufruct. De ce fel de fructe se poate bucura uzufructuarul? El se bucură de tot felul de fructe pe care le produce lucrul asupra căruia are drept de uzufruct. Aceste fructe pot fi naturale cum sunt, de pildă, acelea ce le produce pământul dela sine, ca arbori, iarbă; pot fi industriale ca acelea ce se obțin prin cultură, adică prin însămanțări; și aici intră tot felul de cereale. Acestea pot fi, apoi, fructe civile, cum ar fi chiria după o casă sau arenda după un sămânat.

Atunci când uzufructul cuprinde lucruri, cari se pot folosi prin întrebuințare sau se consumă, cum ar fi de pildă banii, sau o cantitate de alimente sau grâne uzufructuarul poate dispune de ele, având însă datoria să plătească când se sfârșește dreptul de uzufruct așa cum se permite, în aceiași cantitate și calitate.

Dacă dreptul de uzufruct cuprinde mobila din casă, de pildă haine, uzufructuarul se poate folosi de ele și le poate da în starea, în care se găsesc atunci când se termină dreptul de uzufruct. El nu e obligat să le dea nimic, apoi așa cum le-a primit, e obligat numai să aibe de grijă ca aceste lucruri să fie păstrate cu cea mai bună grijă.

Dar dacă terenul asupra căruia cineva are drept de uzufruct e împădurit? Are drept uzufructuarul să taie copacii în pădurea? El nu va avea acest drept, ci va putea avea numai tăia porțiuni din pădure și la anumii ani, așa cum s-a stabilit proprietarul terenului. Tot așa este și dreptul de uzufruct asupra unei grădini de pomi cu fructe. Uzufructuarul are dreptul de a culege fructele, poate să taie și să planteze pomi, dar va avea obligația să planteze alți pomi la loc.

Ce obligațiuni are uzufructuarul

Când o persoană primește drept de uzufruct asupra unor lucruri, el este obligat să ia un interes deosebit pentru aceste lucruri și pentru starea lor și tot ceea ce se poate face pentru a păstra și să le predea atunci când expiră acest drept al lui.

Acel ce are drept de uzufruct asupra unei case, e obligat să facă reparațiunile mici, o fereastră, o ușă, o streșină, rămânând ca reparațiunile mari să fie făcute de proprietar. Dar dacă un zid se dărâmă din cauza uzurii sau din cauza unei micșorări de apă, uzufructuarul nu a voie să facă o mică reparație la acel zid, atunci uzufructuarul va fi obligat să plătească pentru reparația întregului zid.

Nici proprietarul nici uzufructuosul nu sunt datori să plătească casa care se dărâmă din cauză de forță, cum ar fi o apă mare sau un cutremur.

Stingerea dreptului de uzufruct

Dreptul de uzufruct în cazurile mai cunoscute se stingă prin moartea uzufructuarului, — prin expirarea

Ocna Sibiului

Inceperea anului premilitar și extrașcolar

Deschiderea anului de pregătire premilitară și extrașcolară în localitate, s'a făcut cu un deosebit fast. Dimineața s'au strâns toți premilitarii, extrașcolarii și extrașcolarele la școala primară de Stat, unde s'a executat programul educativ și artistic conform cu îndrumările date de forurile superioare. D. D. Vasu, comandantul P. P., a vorbit despre însemnătatea educației tineretului, iar d. N. Beiteș, comandantul subcentrului de băieți a executat cu tineretul, programul artistic. La orele 10, tinerii, conduși de comandanți, au mers la biserică, unde, după serviciul religios, Păr. T. Roșca și M. Mihăilescu, au oficiat sfințirea apei și au făcut rugăciuni pentru tineretul țării. Păr. T. Roșca a vorbit, apoi, tinerilor și tinerelor despre datoria tineretului față de Dumnezeu, părinți, Patrie și Neam.

Inspecție la școala primară

Școala primară de Stat, din localitate, a fost inspectată zilele trecute de d-nii: Ștefan Radu, subdirectorul învățământului primar, I. Brad, inspector școlar de județ, S. Baciu, inspector de control al județului și de toți subinspectorii din județ. D. S. Baciu a făcut o

In țară

Cuvântarea Conducătorului adresată tineretului

Joi, 21 Octombrie a. c., la orele 8 seara, Mareșalul Conducător a vorbit la postul de radio, cu prilejul inaugurării orei oficiului de educație a tineretului.

Adresându-se tineretului țării, Mareșalul Conducător a dat folositoare povești, stăruind asupra drumului pe care se cade a păși generația de mâine. În chip deosebit, Conducătorul a îndemnat tineretul școlar să-și închine munca de fiecare zi pentru o pregătire cât mai temeinică, pentru ca atunci, când țara va face apel la bunele lor însușiri, să corespundă întru toate idealului neamului. N'a uitat, Mareșalul Conducător, să reamintească tineretului și cu acest prilej, respectul pe care îl dăturează generației viitoare, în rândurile cărora se găsesc numeroase figuri al căror trecut a fost închinat binelui țării.

„1.500.000 Români lăsați în Nordul Ardăului”

Fiind vizitat zilele trecute de către un ziarist turc, primul ministru, d. prof. Mihai Antonescu, a făcut acestuia câteva declarații în legătură cu situația României în raporturile cu celelalte state vecine... Vorbind despre acțiunea noastră în Răsărit, primul ministru și ministrul de externe, d. prof. Mihai Antonescu a declarat că asta nu este altceva decât răspunsul pe care România, în tovarășia Germaniei, l-a dat inamicului dela Răsărit, care în vara anului 1940 ne-a călcat din nou teritoriul țării.

Vorbind despre raporturile noastre cu Ungaria — d-sa a declarat: „1.500.000 Români au fost lăsați în Transilvania de Nord și au fost supuși unui regim dintre cele mai neomenești...”.

În ceea ce privesc raporturile româno-turce, primul ministru a adăugat: „Suntem uniți cu Turcia printr-o asemănare absolută de interese în Marea Neagră și în Balcani. Turcia stăpână pe strămtori, România stăpână pe gurile Dunării”. Încheind declarația asupra capitolului raporturilor româno-turce, primul ministru a reamintit cuvintele marelui Kemal Atatürk, care a spus cândva că „România este o tranșee a Turciei...”.

timpului pentru care a fost dat, prin neexercitarea dreptului de uzufruct timp de 30 ani și mai poate înceta prin abuzul, pe care îl face uzufructuarul, asupra lucrurilor pe care are drept de uzufruct.

De pildă: un drept de uzufruct e dat pe 10 ani. La împlinirea celor 10 ani, dreptul de uzufruct încetează și uzufructul trece asupra proprietarului.

De pe la noi

inspecție de model, la cursul supra primar, iar d. I. Muntean, la cursul inferior.

La sfârșitul inspecțiilor, organelor de control, împreună cu învățătorii școlii, au discutat probleme în legătură cu aplicarea programei noi, în special la cursul supraprimar.

D-l Ștefan Radu, subdirector în Ministerul Culturii Naționale, a dat îndrumări prețioase învățătorilor, privind bunul mers al școlii și ridicarea nivelului cultural.

Correspondent N. Baltes

Noul preț al porumbului

din recolta anului 1943

Cu începere dela apariția prezentei decizii în M. O. s'au fixat următoarele prețuri loco schelă producător, pentru porumbul din recolta anului 1943:

Porumb comun, lei 215.000 vagonul de 10.000 kg.
Porumb pignoletto, lei 235.000 vagonul de 10.000 kg.

Porumbul cincantin, lei 245.000 vagonul de 10.000 kgr.

Prețurile fixate de comisariatul general al prețurilor, se înțeleg pentru porumbul cu 3 la sută boabe crăpate sau stricate și cu umiditate maximă de 16 la sută.

Aceste dispozițiuni nu se aplică porumbului care face obiectul unor contracte în curs de perfectare sau executare.

Congresul medicilor moldoveni la Iași

Duminică, s'au întrunit la Iași, în obșnuitul congres anual toți medicii din Moldova, pentru a desbăte o serie de probleme în legătură cu viața profesională, precum și acelea în legătură cu sănătatea neamului. Congresul anual al medicilor moldoveni s'a ținut în aula „Fundăției Regele Ferdinand I.” din Iași și a fost prezidat de d. dr. Petre Tomescu, Ministrul Sănătății și Ocrotirilor Sociale. Au mai luat parte și d-nii: Dr. Iosif Stoichiță, secretarul general al Ministerului Sănătății și dr. Victor Papilian, decanul Facultății de Medicină de pe lângă Universitatea din Cluj Sibiu.

Consfătuirea corpului medical moldovean era necesară, deoarece statistica arată că cel mai mare procent al nașterilor, dar și cel mai important tribut dat morții îl dă Moldova — provincia care a avut parte, prin cursul veacurilor, de prea puține zile de liniște și tihnă. Este dealtfel firesc ca atențiunea corpului medical al țării și în deosebi al provinciei să-și îndrepte preocupările față de țărănimea românească a provinciei dintre Prut și Carpați. Să nădăjduim că problemele discutate la congresul medicilor moldoveni, au cuprins într-o mai largă măsură dezideratul promovării sănătății publice la sate.

Încorporarea nou lor recruți

Printr'un comunicat al Marelui Stat Major se face cunoscut că la 1 Noembrie a. c. se vor încorpora toți tinerii născuți în anul 1923 și mai vechi însumați (recruțați) în condițiunile art. 15 și 16 prin legea recrutării. De asemenea se va face încorporarea pe aceeași dată a tinerilor născuți în anul 1924 și a celor născuți în anul 1925 — însumați în aceleași condițiuni, ca cei de mai sus.

Prezentarea la Cercurile teritoriale este obligatorie pe data de 1 Noembrie a. c., cunoscându-se că întârzierile se vor pedepsi.

Nu se vor încorpora: tinerii cari au obținut amănări pentru studii, pe 1943—44 și tinerii născuți în 1925, cari au fost însumați în condițiile art. 15 din legea recrutării.

Tinerii cu cel puțin 4 clase secundare, care nu au cerut însumarea în condițiunile art. 5 R. L. R. cu scopul de a nu fi încorporați în toamna acestui an, vor face serviciul militar 3 ani, fără dreptul de a deveni ofițeri sau subofițeri de rezervă și vor fi pedepsiți.

Dacă cel ce are drept de uzufruct asupra unui pământ, pe timpul vieții lui, și el nu se interesează de acest pământ ca să-l lucreze și să-l recolteze, după 3 ani pierde acest drept și în fine cel ce abuzează de dreptul de uzufruct, făcând de pildă pomii din grădina asupra căreia are uzufruct, încă pierde acest drept.

(l. d.)

INFORMAȚIUNI = ULTIMELE ȘTIRI =

ABONAMENTE:

Pe un an — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — —	„ 200.—
Pentru negustori și comercianți „	500.—
Instituții și autorități — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — —	„ 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — LEI 7.—

Comandamentul Corpului 6 Armată

Ordonanța Nr. 32

Noi, General de corp de armată EMANOIL LEOVEANU, Comandantul Corpului 6 Armată;

Având în vedere Decretul Nr. 1798, din 21 Iunie 1941, referitor la mobilizarea armatei, precum și dispozițiile art. 486 din Codul Justiției militare;

În interesul garantării siguranței armatei, a apărării țării și a ordinii publice

ORDONĂM:

ART. 1. — Toți locuitorii care posedă arme și munițiuni militare de orice fel, precum și orice fel de efecte sau obiecte militare, provenind dela armata română sau dela armate streine, le vor depune până în ziua de 7 Noembrie 1943, ora 18, la posturile de jandarmi în comunele rurale și la Comendurile de Piață în comunele urbane, iar în comunele urbane unde nu există Comenduri de Piață, la comisaratele de poliție.

ART. 2. — Impotriva celor ce vor depune în termenul arătat mai sus armele, munițiunile și efectele sau obiectele militare, nu se vor încheia actele de trimiteri în judecată.

După expirarea termenului de depunere, locuitorii la care se vor găsi arme și munițiuni militare, fără a avea permis a le poseda, vor fi **PEDEPSIȚI CU MOARTEA**, conform art. I. din legea Nr. 80 din 6 Februarie 1941, iar cei la care se vor găsi efecte sau obiecte militare vor fi pedepsiți cu închisoare corecțională dela 6 luni până la 4 ani.

ART. 3. — Este interzis a da adăpost, ori loc de ascundere, de întâlnire sau de scăpare, parașutiștilor inamici, spionilor sau prizonierilor evadați.

Vinovații vor fi pedepsiți cu moartea și confiscarea averii.

Dacă faptele prevăzute de prezentul articol vor fi săvârșite fără intenție, vinovații vor fi pedepsiți cu închisoare corecțională dela 6 luni până la 4 ani.

ART. 4. — Instanțele vor putea pronunța pe lângă pedeapsa închisorii corecționale și una sau mai multe dintre pedepsele complimentare prevăzute de art. 25 din codul penal.

ART. 5. Complicii, tănuitorii, favorizatorii și instigatorii la infracțiunile din prezenta ordonanță se vor pedepsi ca și autorii principali.

ART. 6. — Constatarea infracțiunilor cuprinse în ordonanța de față se va face de către ofiterii de poliție judiciară militară și ordinară, iar actele de constatare, împreună cu infractorii, vor fi înaintate Parchetului Curții Marțiale a acestui Comandament.

ART. 7. — Prezenta ordonanță se va afișa pe străzi, în localuri, instituții publice și particulare din circumscripția juridică a acestui Comandament, cuprinzând teritoriul județelor: Sibiu, Hunedoara, Alba, Turda-Cluj și Târnava Mică.

Data la Comandamentul Corpului 6 Armată astăzi 22 Octomvrie 1943.

Cmd. Corpului 6 Armată
General de Corp de Armată
EMANOIL LEOVEANU

Procuror Instructor Militar
Maior Magistrat
GHEORGHE CONSTANTIN

„CORSO” prezintă astăzi în premieră excepțională marele film TEHNICOLOR jubiliar al casei U. F. A.

Minciunile barnnului MÜNCHHAUSEN
cu renumiții artiști Hans Albers, Ilse Werner, Brigitte Horney și Ferdinand Marian.

Situația politică și militară de peste săptămână

În tot decursul săptămânii atențiunea lumii a fost îndreptată în egală măsură asupra frontului din Răsărit și asupra conferinței dela Moscova dintre cei trei miniștri de externe ai Rusiei, Statelor Unite și Angliei. Rușii au ținut necondiționat ca la Moscova să se țină conferința, ceea ce l-a costat pe ministrul Americii, bătrân de 70 ani, să facă un drum cu avionul de câteva zeci de mii de kilometri.

În așa măsură se pare că anglo-americanii ațarnă încă de ruși cari duc și azi greul războiului. Sovietele se pare că își impun voința lor și în conferința ce ține de aproape două săptămâni, discutându-se la dorința rușilor mai întâi problemele militare, și anume crearea celui de al doilea front în Apus. Cel din Italia nu e considerat de ruși ca al doilea front.

Pe frontul din Răsărit

Lupta Niprului continuă cu înverșunare nepotolită. Se afirmă din cercurile germane că e una din cele mai mari bătălii de tancuri, de avioane și artilerie, o bătălie groaznică a mașinilor de războiu, și de-o parte și de alta. Atacurile rusești au reușit pe unele locuri să-și înfigă vârful în frontul german, dar prin contraatacuri aceste înaintări au fost nimicite. Într'un singur loc, pe Nipru, bolșevicii au înaintat în frontul german, pe o distanță de 30 km. Aici se dau de zece zile lupte grele, germanii contraatacând și nelăsând pe ruși să lărgească spărtura. Se crede că aici armatele roșii vor fi în curând încercuite și nimicite.

În luptele dintre Marea de Azov și Zaporozje, germanii, după lupte grele, anunță un mare succes defensiv. La Melitopol se dau deasemenea lupte grele ca și la Kiev și în sectorul Smolensc.

După toate semnele retragerii strategice germane au încetat și Niprul va fi susținut ca „ultima linie de

retragere”. Contra atacurile germane se întesesc mari rezerve sunt în drum către Nipru. Bolșevicii însă să pătrundă mai departe spre Apus.

Pe frontul italian

Nu se semnalează lupte mari de pe acest front. Sunt știri că anglo-americanii ar voi să debarce nouă în regiune a Romei, unde sunt trupe germane. guvernul italian de sub șefia lui Badoglio, declarând boiu Germaniei, și-a luat angajamentul să formeze nouă armată italiană care să lupte cu aliații împotriva germanilor, după cum și guvernul Mussolini vrea aduce o nouă armată care să lupte împotriva anglo-americanilor.

Sunt puține nădejdi pentru fiecare că vor reuși și între timp Italia e teatrul de bătăie al unui război nenorocit care distruge pe rând țara. Războiul aerian și pe mare se desfășoară fără potolire.

Conferința dela Moscova

Odată cu conferința dela Moscova s'a descurcat tot acolo un congres al popoarelor slave (poloni, slovaci, bulgari, cehi) compus din slavii cari sunt refugiați în Rusia, adică din comuniști. Aceștia vor să se alieze cu țările lor, sau chiar să intre în Uniunea sovietică rusă. Congresul e pus la cale de guvernul bolșevic care în chipul acesta pune problema revendicărilor de seși, în Europa de răsărit și sud.

Se spune că anglo-americanii, din proprie inițiativă, au supus conferinții un proiect de pace separat pentru Finlanda, dar rușii nu l-au primit, ci au propus altul din care se vede ce vor ei cu Finlanda: fie sub direcția și influința Rusiei, cu granițele împotriva bolșevicilor în 1939, cu „un guvern popular” (adesea bolșevic) și Finlanda să nu mai țină nici-o armă. De-aici se vede ce vor cere bolșevicii și dela alți vecini.

Mașini de cusut „TORPEDO”

Fabricația Haid & Neu

livrează cu prețuri convenabile

Departamentul Mașinilor
al Reuniunii Agricole Săsești din Transilvania
SIBIU, Str. Sării 22.

INSTITUTUL NAȚIONAL AL COOPERĂȚIEI

Vinde din depozitele sale
Cooperativelor, Comercienților, Instituțiilor publice și particulare

- MARMELADĂ DE PRUNE ◀
- FASOLE ◀
- BOMBOANE ◀
- FĂINĂ ALBĂ ◀

Toate aceste mărfuri se vând en gros și cu prețurile cele mai convenabile, din depozitele sale str. Primăriei Nr. 3 (lângă B-ca Oașia) și Antrepozitele Phönix (Lagerhaus) Piața Cării Nr. 3.

S'a redeschis

COFETĂRIA „CORSO”

Proprietar NICOLAE TARBA
SIBIU, str. Regina Maria Nr. 35

și va servi onorata sa clientelă cu aceeași conștiință zitate ca și până acum.

Tarâte de grau

Livrează cu vagonul și în detail, cu preț maximal.

Depozitul morii brutarilor

MICHAEL STIRNER

Sibiu, str. Turnului 20. - Telef. 338

Doamnelor!

În Sibiu, strada Brukenthal Nr. 21
s'a deschis

Salonul de modă pentru dame

Paraschiva Marinceanu

Execută după cele mai noi jurnale MONTOURI, TAILOARE, PARDESIURI și ROCHII, cu prețuri foarte reduse.

MASINI DE CUSUT

PFAFF -- Haid & Neu

BICICLETE

PENTRU DAME și DOMNI

Cărucioare pt. copii - Jucării

Foarte avantajos la

Rudolf Nussbächer

SIBIU, PIAȚA REGELE FERDINAND Nr. 3